

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (sedmi senat)

z dne 6. julija 2023 *

„Predhodno odločanje – Obveščanje delavcev in posvetovanje z njimi – Direktiva 2002/14/ES – Področje uporabe – Pojem ‚podjetje, ki opravlja gospodarsko dejavnost‘ – Pravna oseba zasebnega prava, ki spada v javni sektor – Razrešitev delavcev, imenovanih na odgovorna delovna mesta – Neobstoj predhodnega obveščanja in posvetovanja s predstavniki delavcev“

V zadevi C-404/22,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Dioikitiko Protodikeio Athinon (prvostopenjsko upravno sodišče v Atenah, Grčija) z odločbo z dne 3. maja 2022, ki je na Sodišče prispela 16. junija 2022, v postopku

Ethnikos Organismos Pistopoiisis Prosonton & Epangelmatikou Prosanatolismou (Eoppep)

proti

Elliniko Dimosio,

SODIŠČE (sedmi senat),

v sestavi M. L. Arastey Sahún, predsednica senata, F. Biltgen (poročevalec) in N. Wahl, sodnika,

generalni pravobranilec: J. Richard de la Tour,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Ethnikos Organismos Pistopoiisis Prosonton & Epangelmatikou Prosanatolismou (Eoppep) K. Ithakisios in M. Papasaranti, dikigoroj,
- za grško vlado A. Dimitrakopoulou, K. Georgiadis in M. Tassopoulou, agenti,
- za Evropsko komisijo A. Katsimerou in B.-R. Killmann, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

* Jezik postopka: grščina.

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 2(ap) in člena 4(2)(b) Direktive 2002/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2002 o določitvi splošnega okvira za obveščanje in posvetovanje z delavci v Evropski skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 219).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Ethnikos Organismos Pistopoiisis Prosonton & Epangelmatikou Prosanatolismou (Eoppep) (nacionalni organ za certificiranje kvalifikacij in poklicno usmerjanje (Eoppep), Grčija) in Elliniko Dimosio (Grška država) v zvezi z globo, ki je bila naložena temu organu, ker pristojni upravi ni predložil dokumentov, ki bi izkazovali, da so bili predstavniki njegovih delavcev obveščeni in da so se z njimi posvetovali pred razrešitvijo dveh delavk z delovnega mesta.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah od 7 do 10 Direktive 2002/14 je navedeno:
  - „(7) Treba je okrepiti dialog in spodbuditi medsebojno zaupanje znotraj podjetij, da se izboljša predvidevanje tveganja, da postane organizacija dela prilagodljivejša in da se delavcem omogoči usposabljanje v okviru podjetja, pri čemer se ohranja varnost, da se delavci zavedajo potrebe po prilagoditvah, da se poveča sposobnost delavcev za izvajanje ukrepov in dejavnosti, s katerimi bi povečali svojo zaposljivost, ter da se spodbudi vključevanje delavcev v delovanje in prihodnost podjetja in poveča njegova konkurenčnost.
  - (8) Zlasti je treba spodbujati in krepiti obveščanje in posvetovanje o stanju in verjetnem razvoju zaposlovanja v podjetju ter, kadar po ocenah delodajalca obstaja možnost, da je ogrožena zaposlitev v podjetju, o možnih vnaprejšnjih ukrepih, ki so predvideni, zlasti v zvezi z usposabljanjem ter razvojem veščin delavcev, s katerimi bi popravili negativen razvoj in njegove posledice ter izboljšali zaposljivost in prilagodljivost delavcev, na katere bi tak negativen razvoj verjetno vplival.
  - (9) Pravočasno obveščanje in posvetovanje je prvi pogoj za uspešno prestrukturiranje in prilagoditev podjetij novim razmeram, ki jih ustvarja globalizacija gospodarstva, zlasti z razvojem novih oblik organizacije dela.
  - (10) [Evropska] Skupnost je pripravila in izvedla strategijo zaposlovanja, utemeljeno s koncepti ‚predvidevanja‘, ‚preprečevanja‘ in ‚zaposljivosti‘, ki jih je treba kot ključne elemente vnesti v vse državne ukrepe, koristne za zaposlovanje, vključno z ukrepi posameznih podjetij, tako da je okrepila socialni dialog, da bi spodbudila spremembe, združljive z ohranjanjem prednostnega cilja zaposlovanja.“

4 Člen 1(1) te direktive določa:

„Namen te direktive je oblikovati splošni okvir, ki določa minimalne zahteve za pravico do obveščanja in posvetovanja z delavci v podjetjih ali obratih v Skupnosti.“

5 Člen 2 navedene direktive določa:

„V tej direktivi:

(a) ‚podjetje‘ pomeni javno ali zasebno podjetje, ki opravlja gospodarsko dejavnost, ne glede na to, ali posluje, da bi pridobivalo dobiček ali ne, in je na ozemlju držav članic;

[...]

(f) ‚obveščanje‘ pomeni prenos podatkov predstavnikom delavcev s strani delodajalca, da se jim omogoči seznaniti se z neko zadevo in jo preučiti;

(g) ‚posvetovanje‘ pomeni izmenjavo stališč in uvedbo dialoga med predstavniki delavcev in delodajalcem.“

6 Člen 4 iste direktive, naslovljen „Načini ureditve obveščanja in posvetovanja“, v odstavku 2 določa:

„Obveščanje in posvetovanje vključujeta:

(a) obveščanje o najnovjšem in verjetnem razvoju dejavnosti in gospodarskem položaju podjetja ali obrata;

(b) obveščanje in posvetovanje o položaju, strukturi in verjetnem razvoju zaposlovanja v podjetju ali obratu in o kakršnih koli predvidenih vnaprejšnjih ukrepih, zlasti kadar je zaposlovanje ogroženo;

(c) obveščanje in posvetovanje o odločitvah, ki lahko povzročijo znatne spremembe v organizaciji dela ali v pogodbenih razmerjih, vključno z odločitvami, ki so vključene v določbe Skupnosti iz člena 9(1).“

Grško pravo

Predsedniška uredba 240/2006

7 S proedriko diatagma 240/2006, Peri thespiseos genikou plaisiou enimeroseos kai diavouleuseos ton ergazomenon simfona me tin odigia 2002/14/EK tis 11.3.2002 tou Europaikou Koinovouliou kai tou Symvouliou (predsedniška uredba 240/2006 o določitvi splošnega okvira za obveščanje in posvetovanje z delavci v skladu z Direktivo 2002/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2002) z dne 9. novembra 2006 (FEK A' 252/16.11.2006, v nadaljevanju: predsedniška uredba 240/2006) je bila Direktiva 2002/14 prenesena v grški pravni red.

8 V členu 2 te predsedniške uredbe so povzete opredelitve iz člena 2 Direktive 2002/14.

- 9 Člen 4 navedene predsedniške uredbe, naslovljen „Praktične podrobnosti obveščanja in posvetovanja“, v odstavkih od 2 do 4 povzema določbe odstavkov od 2 do 4 člena 4 Direktive 2002/14.

Zakon 4115/2013

- 10 Nomos 4115/2013, Organosi kai leitourgia Idrimatos Neolaias kai Dia Viou Mathisis kai Ethnikou Organismou Pistopoiisis Prosonton & Epangelmatikou Prosanatolismou kai alles diatakseis (zakon 4115/2013 o organizaciji in delovanju fundacije za mlade in za nadaljnje usposabljanje ter nacionalnega organa za certificiranje kvalifikacij in poklicno usmerjanje ter druge določbe) z dne 29. januarja 2013 (FEK A' 24/30.1.2013, v nadaljevanju: zakon 4115/2013) med drugim določa pristojnosti in pooblastila Eoppep.

- 11 Člen 13 tega zakona določa:

„(1) S skupno odločbo 119959/H/20.10.2011 [...] [ministra za finance in ministra] za izobraževanje, nadaljnje usposabljanje in verske zadeve [...], sta bili pravna oseba zasebnega prava, imenovana ‚Ethniko Kentro Pistopoiisis Domon Dia Viou Mathisis‘ [(Ekepis)] (nacionalni center za certificiranje struktur nadaljnega usposabljanja) [...], in pravna oseba zasebnega prava, imenovana ‚Ethniko Kentro Epangelmatikou Prosanatolismou‘ [(EKEP)] (nacionalni center za poklicno usmerjanje) [...], združeni s prevzemom v pravno osebo zasebnega prava, imenovano ‚Ethnikos Organismos Pistopoiisis Prosonton‘ [(EOPP)] (nacionalni organ za certificiranje kvalifikacij) [...], in sta prenehali kot samostojni pravni osebi. Z isto skupno ministrsko odločbo se je pravna oseba zasebnega prava ‚Ethnikos Organismos Pistopoiisis Prosonton‘ (EOPP) preimenovala v ‚Ethnikos Organismos Pistopoiisis Prosonton & Epangelmatikou Prosanatolismou‘ (Eoppep) (nacionalni organ za certificiranje kvalifikacij in poklicno usmerjanje).

(2) Eoppep je pravna oseba zasebnega prava, ki spada v javni sektor v širšem smislu; ima upravno in finančno avtonomijo, je splošno koristna in ni pridobitna, deluje v javnem interesu in je pod nadzorom ministra za izobraževanje, verske zadeve, kulturo in šport. [...]“.

- 12 Člen 14 navedenega zakona določa:

„(1) Eoppep je nacionalni certifikacijski organ za vložke in rezultate neformalnega izobraževanja in učenja; deluje kot nacionalna struktura evropskih mrež, ki upravljajo evropske kvalifikacije in orodja za preglednost in mobilnost, kot so nacionalna koordinacijska točka za evropski okvir kvalifikacij, nacionalni center za potni list znanj in spretnosti Europass, grški nacionalni informacijski center za poklicno usmerjanje, član Evropske mreže Euroguidance, nacionalne referenčne točke za evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (EQA-VET) ter Evropskega sistema kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET).

(2) Cilji politike Eoppep med drugim vključujejo:

(a) certificiranje vložkov neformalnega izobraževanja in zlasti:

(aa) certifikacijo struktur, poklicnih izobraževanj ter programov ustanov za začetno in nadaljnje poklicno usposabljanje ter splošneje za neformalno izobraževanje, vključno s splošnim izobraževanjem odraslih;

(bb) certifikacijo ustanov, ki opravljajo spremljevalne storitve, in ustanov, ki opravljajo svetovalne storitve na področju poklicnega usmerjanja; in

- (cc) po potrebi podelitev operativnega dovoljenja tem ustanovam;
- (b) zagotavljanje pogojev in uresničevanje ciljev – v smislu certificiranja vložkov in rezultatov neformalnega izobraževanja – navedenih v nacionalnih, evropskih ali sofinanciranih programih poklicnega usposabljanja;
- (c) vzpostavitev in razvoj nacionalnega okvira kvalifikacij in njegovega ujemanja z evropskim ogrodjem kvalifikacij, ujemanja kvalifikacij, pridobljenih s formalnim in neformalnim izobraževanjem ter neformalnim učenjem, z ravnmi nacionalnega ogrodja kvalifikacij, zagotovitev njegovega ujemanja z mednarodnimi sektorskimi kvalifikacijami in razvoja sektorskih opisnih kazalnikov v smislu znanja, spretnosti in sposobnosti, ki bodo ustrezali ravnem nacionalnega okvira kvalifikacij;
- (d) certifikacijo rezultatov neformalnega izobraževanja in učenja in zlasti:
- (aa) vzpostavitev sistema priznavanja in potrjevanja kvalifikacij, pridobljenih z neformalnim izobraževanjem in učenjem, certificiranje teh kvalifikacij in njihovo usklajevanje z ravnmi nacionalnega okvira kvalifikacij,
  - (bb) certifikacijo izobraževalcev odraslih, spremljevalnih in podpornih storitev ter okvirov, ki zagotavljajo svetovalne storitve na področju poklicnega usmerjanja; in
  - (cc) izdajanje licenc, nadzor in spremljanje delovanja institucij za certificiranje kvalifikacij, pridobljenih z neformalnim izobraževanjem in učenjem;
- (e) razvoj in izvajanje sistema prenosa kreditnih točk za poklicno izobraževanje in usposabljanje;
- (f) zagotavljanje kakovosti nadaljnega usposabljanja in vseživljenjskega poklicnega usmerjanja (VPU), v sodelovanju z drugimi javnimi akterji;
- (g) predlog za določitev poklicnih pravic imetnikov kvalifikacij, pridobljenih z nadaljnjim usposabljanjem, razen visokošolskega izobraževanja;
- (h) priznavanje enakovrednosti diplom, ki so jih izdale grške ustanove za poklicno izobraževanje in usposabljanje, ki so zdaj ukinjene, ter priznavanje enakovrednosti tujih diplom iz poklicnega izobraževanja in poklicnega usposabljanja, razen visokošolskih diplom;
- (i) zagotavljanje znanstvene in tehnične podpore pristojnim organom ministrstva za izobraževanje, verske zadeve, kulturo in šport ter ministrstva za delo, socialno varnost in skrbstvo v okviru načrtovanja in izvajanja nacionalne politike poklicnega svetovanja;
- (j) razvoj komunikacije in usklajevanje ukrepov med javnimi in zasebnimi akterji, ki zagotavljajo storitve ‚poklicnega svetovanja‘, za izboljšanje storitev, ki se že zagotavljajo, z rednim informiranjem in izmenjavo informacij;
- (k) vzpostavitev nacionalne mreže za obveščanje in informiranje vseh zainteresiranih subjektov in oseb o vprašanih izobraževanja, usposabljanja in izmenjav z državami članicami Evropske unije;
- (l) opravljanje vseh vrst storitev poklicnega usmerjanja v korist pristojnih organov ministrstva za izobraževanje, verske zadeve, kulturo in šport, ministrstva za delo, socialno varnost in skrbstvo, središč ter organov poklicnega izobraževanja in usposabljanja, podjetij ter organizacij delodajalcev in delavcev;

- (m) izobraževanje, usposabljanje in nadaljnje usposabljanje vodstvenih delavcev sektorja ‚poklicno svetovanje‘ v sodelovanju in/ali dopolnjujoče z organi (strukturami), ki obstajajo v okviru ministrstva za izobraževanje, verske zadeve, kulturo in šport ter ministrstva za delo, socialno varnost in skrbstvo;
- (n) določitev pogojev in pravil delovanja organov za poklicno svetovanje na eni strani ter minimalnih kvalifikacij vodstvenih delavcev, ki opravljajo te storitve, na drugi strani ter vodenje ustreznih registrov;
- (o) določitev pogojev za opravljanje storitev poklicnega svetovanja, ki ga opravljajo fizične ali pravne osebe, specifikacij za certificiranje zadostne kvalifikacije vodstvenih delavcev, ki opravljajo storitve poklicnega svetovanja, postopkov za zagotavljanje kakovosti opravljenih storitev in vodenje ustreznih registrov.

[...]

(6) Eoppep deluje kot upravni organ za nadaljnje usposabljanje [...].“

13 Člen 20 istega zakona določa:

„(1) [Eoppep] pobira dajatve za ocenjevanje in vpis v registre iz člena 21, za odobritev zasebnih centrov in uradov poklicnega svetovanja, za odobritev in certificiranje izvajalcev nadaljnega usposabljanja, za odobritev organizacij za certificiranje kvalifikacij, za certificiranje kvalifikacij fizičnih oseb, za certificiranje študijskih in poklicnih programov ter za priznavanje enakovrednosti diplom v skladu z določbami tega zakona. Vrsta in znesek dajatev, njihovo razmerje s stroški posebej opravljenih storitev na podlagi prvega pododstavka tega odstavka ter pravila za njihovo pobiranje se določijo s skupno odločbo [ministra za finance in ministra] za izobraževanje in verske zadeve, kulturo in šport na predlog upravnega odbora [Eoppep].

(2) Dajatve so namenjene kritju stroškov nadzora, ocenjevanja, certificiranja, vodenja posebnih registrov, promocije in spodbujanja uporabe kvalifikacij, certificiranih v okviru pristojnosti [Eoppep], ter obveščanju državljanov o teh storitvah.

(3) Stroški nadzora se zaračunajo subjektom, ki so pod nadzorom [Eoppep] v skladu s členom 19 tega zakona. Ti stroški se določijo s skupno odločbo [ministra za finance in ministra] za izobraževanje in verske zadeve, kulturo in šport na predlog upravnega odbora [Eoppep].

(4) Dajatve in stroški nadzora se plačajo na račun [Eoppep] in se uporabijo za kritje vseh stroškov iz odstavka 2.“

14 Člen 23 zakona 4115/2013 določa:

„(1) Sredstva Eoppep so tista, ki so bila z določbami zakona dodeljena subjektom, ki so se zdaj združili, in subjektu, ki jih prevzema; okvirno lahko vključujejo:

- (a) subvencije iz rednega proračuna ministrstva za izobraževanje in verske zadeve, kulturo in šport;
- (b) vse vrste subvencij in financiranja iz programa javnih naložb, Unije [...] in drugih mednarodnih organizacij ter sofinanciranih programov;

- (c) prihodke od upravljanja njegovega premoženja, obresti, ki izhajajo iz finančnega izkoriščanja njegovih rezerv, in vse druge prihodke, ki izhajajo iz izkoriščanja njegovih sredstev;
- (d) prihodke iz opravljanja dejavnosti in izvajanja storitev, ki jih je Eoppep zaupalo ministrstvo za izobraževanje, verske zadeve, kulturo in šport, ali se opravljajo za račun tretjih oseb, kot so organi javne uprave, nacionalni in mednarodni organi, pravne osebe javnega ali zasebnega prava in fizične osebe, pri čemer se taka dela izvajajo na podlagi odločitve upravnega odbora organa;

[...]

- (g) prihodke od plačila dajatev in stroškov nadzora, ki se plačujejo za certificiranje kvalifikacij, certificiranje izobraževalcev odraslih in vodstvenih delavcev spremljevalnih in podpornih storitev, za enakovrednost diplom, za odobritev in nadzor organizacij za kvalifikacije in certificiranje struktur, certificiranje in odobritev izvajalcev nadaljnjega usposabljanja ter certificiranje uradov ali zasebnih centrov poklicnega svetovanja in vodstvenih delavcev poklicnega svetovanja.

[...]“.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 15 Eoppep je pravna oseba zasebnega prava, ki spada v javni sektor in ki je bila leta 2011 ustanovljena z združitvijo in prevzemom drugih subjektov ter katere cilj je zlasti izpolnjevanje nalog poklicnega usmerjanja vseh vrst v korist ministrstva za izobraževanje in verske zadeve, kulturo in šport ter ministrstva za delo in socialno varnost, organov poklicnega usposabljanja, podjetij in organizacij delavcev ali delodajalcev.
- 16 Oseba PM je bila s sklepom upravnega odbora Eoppep z dne 16. februarja 2012 imenovana za začasnega vodjo oddelka tega organa za certificiranje kvalifikacij, oseba DM pa za začasno namestnico direktorja direktorata za upravne in finančne storitve ter začasno vodjo oddelka za gospodarske storitve tega organa. S sklepom upravnega odbora Eoppep z dne 17. junija 2013, s katerim je bil spremenjen prvi sklep, je DM postala začasna direktorica direktorata za upravne in finančne storitve tega organa.
- 17 Po objavi internega pravilnika Eoppep je upravni odbor tega organa 18. januarja 2018 odločil, da bo oseba DM še naprej opravljala naloge odgovorne osebe direktorata za upravne in finančne storitve navedenega organa, dokler ne bo izbran in imenovan direktor tega direktorata. Isti upravni odbor se je 14. februarja 2018 odločil, da osebo DM razreši z delovnega mesta začasne direktorice navedenega direktorata, ker naj ne bi bila sposobna zadovoljivo opravljati te funkcije. Vendar je oseba DM ostala zaposlena na upravnem oddelku.
- 18 Oseba PM je bila s sklepom upravnega odbora Eoppep z dne 21. februarja 2018 razrešena z delovnega mesta začasne vodje oddelka za certificiranje kvalifikacij, vendar je na tem oddelku še naprej delala kot uslužbenka. Ta sklep je bil sprejet ob upoštevanju potreb Eoppep, da bi dosegal cilje, ki so neločljivo povezani z njegovo ustanovitvijo. Z navedenim sklepom je bil še en delavec, oseba KG, razrešen z delovnega mesta vodje oddelka za izdajo licenc strukturam, pri čemer je ostal razporejen na oddelku za upravljanje znanj in digitalno upravljanje, medtem ko je bil drug delavec, oseba AA, imenovan za začasnega vodjo finančnega oddelka Eoppep.

- 19 Osebi DM in PM sta pri inšpektoratu za delovna razmerja izpodbijali sklepa upravnega odbora Eoppep z dne 14. februarja 2018 in 21. februarja 2018. Inšpektorat je po preiskavi ocenil, da je Eoppep kršil predsedniško uredbo, ker pred razrešitvijo delavcev ni obvestil predstavnikov delavcev in se z njimi posvetoval. Zato je Grška država zaradi kršitve te predsedniške uredbe Eoppep naložila globo 2250 EUR.
- 20 Zoper to odločbo je Eoppep pri predložitvenem sodišču vložil tožbo. V utemeljitev tožbe med drugim navaja, da ni podjetje, ki opravlja gospodarsko dejavnost v smislu predsedniške uredbe 240/2006 in Direktive 2002/14, in da zato ne spada na področje uporabe teh aktov, da sta bili osebi DM in PM seznanjeni z začasnostjo njunega imenovanja na delovno mesto direktorice direktorata za upravne in finančne storitve ter na delovno mesto vodje oddelka za certificiranje kvalifikacij in da se zatrjevana kršitev nanaša na dva uslužbenca, v zvezi s katerima se postopek obveščanja in posvetovanja s predstavniki delavcev, določen v predsedniški uredbi, ne uporablja, saj je za odločitve v zvezi s tema dvema uslužbencema izključno pristojno vodstvo Eoppep.
- 21 Grška država pred navedenim sodiščem trdi, da bi bilo treba navedeno tožbo zavrniti kot neutemeljeno.
- 22 Predložitveno sodišče na eni strani poudarja, da se zdi, da nacionalna zakonodaja, ki določa pristojnosti Eoppep, ne izključuje izvajanja gospodarske dejavnosti Eoppep. Dejansko je mogoče, da za nekatere od njegovih pristojnosti in zlasti za izvajanje storitev v zvezi s poklicnim usmerjanjem v korist pristojnih organov ministrstev, organizacij za poklicno usposabljanje, podjetij in organizacij delojemalcev ali delodajalcev obstajajo trgi, na katerih podjetja, ki konkurirajo Eoppep, razvijajo svojo dejavnost. Poleg tega naj bi gospodarski viri tega organa vključevali tudi prihodke od izvedbe projektov ali storitev. Po mnenju predložitvenega sodišča je zakonodajalec torej določil, da bo Eoppep vsaj delno deloval kot tržni subjekt.
- 23 Navedeno sodišče po drugi strani pojasnjuje, da je bila oseba PM razrešena iz razlogov, povezanih z dobrim delovanjem službe, medtem ko delovno mesto vodje oddelka, na katerem je bila ta oseba zaposlena, ni bilo ukinjeno. Predložitveno sodišče se zato sprašuje, ali ta razrešitev pomeni položaj, v katerem je treba v skladu z Direktivo 2002/14 in predsedniško uredbo 240/2006, s katero je bila prenesena, pred navedeno razrešitvijo obvestiti predstavnike delavcev in se z njimi posvetovati.
- 24 V teh okoliščinah je Dioikitiko Protodikeio Thessalonikis (prvostopenjsko upravno sodišče v Atenah, Grčija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „(1) (a) Kateri pomen je treba pripisati pojmu iz člena 2(a) Direktive 2002/14/ES, in sicer ‚podjetje, ki opravlja gospodarsko dejavnost‘?
- (b) Ali v navedeni pojem spadajo pravne osebe zasebnega prava, kot je Eoppep, ki pri izvajanju [svojih] pooblastil za certificiranje ustanov za poklicno usposabljanje deluje[jo] kot [pravne osebe] javnega prava in izvršuje[jo] prerogative javne oblasti, glede na to, da
- (i) za nekatere dejavnosti Eoppep, kot so na primer izvajanje vseh vrst in oblik dejavnosti poklicnega usmerjanja za pristojne organe ministrstev, središča ter organe poklicnega izobraževanja in usposabljanja, podjetja ter organizacije delodajalcev in delavcev (člen 14(2)(l) zakona [4115/2013]), ni izključeno – kot izhaja iz določb člena 14(2)(o) zakona 4115/2013, ki se nanašajo na določitev pogojev za opravljanje storitev poklicnega svetovanja in usposabljanja, ki ga izvajajo fizične in pravne osebe v Grčiji – da obstajajo trgi, na katerih delujejo komercialna podjetja, ki so v konkurenčnem razmerju s tožečo stranko;
- ”

- (ii) sredstva tožeče stranke v skladu s členom 23(1)(d) zgoraj navedenega zakona obsegajo prihodke iz opravljanja dejavnosti in izvajanja storitev, katere ji je dodelilo [ministrstvo za izobraževanje, verske zadeve, kulturo in šport] ali se opravljajo za račun tretjih oseb, kot so organi javne uprave, nacionalni in mednarodni organi, pravne osebe javnega ali zasebnega prava in fizične osebe, medtem ko je
  - iii) za ostale storitve na podlagi določb člena 20 zakona 4115/2013, določeno plačevanje dajatev?
  - (c) Ali je odgovor na prejšnje vprašanje odvisen od dejstva, da se glede večine dejavnosti (člen 14(2) zakona 4115/2013) tožeče pravne osebe zasebnega prava lahko šteje, da se nekatere izvajajo samo v tržnem okolju? In v primeru pritrdilnega odgovora, ali zadostuje, da je zakonodajalec določil – člen 14(2)(1) in člen 23(1)(d) zakona 4115/2013 – da [tožeča] stranka opravlja svojo dejavnost vsaj deloma kot tržni subjekt, ali je treba dokazati, da dejansko posluje na trgu, kadar gre za konkretne dejavnosti?
- (2)
- (a) kateri pomen je treba na podlagi člena 4(2)(b) [Direktive 2002/14] pripisati izrazom ‚položaj‘, ‚struktura‘ in ‚verjetni razvoj zaposlovanja v podjetju‘, če glede teh možnosti obstaja obveznost obveščanja delavcev in posvetovanja z njimi?
  - (b) Ali v okvir zgoraj navedenih pojmov spada razrešitev, po sprejetju internega pravilnika pravne osebe – v obravnavani zadevi Eoppep – svojih zaposlenih z odgovornih položajev, ne da bi bila ta delovna mesta s tem pravilnikom črtana iz organigrama, in sicer delovna mesta, na katera so bili navedeni posamezniki nameščeni začasno, potem ko je zadevni subjekt prevzel pravni osebi zasebnega prava, in sicer Ekepis in EKEP, tako da se lahko šteje, da je obveznost obveščanja in posvetovanja z delavci nastala pred njihovo razrešitvijo?
  - (c) Ali na odgovor na prejšnje vprašanje vpliva:
    - (i) dejstvo, da je bil delavec razrešen z odgovornega delovnega mesta s sklicevanjem na dobro upravljanje pravne osebe in na potrebe poslovanja, da bi lahko pravna oseba dosegla cilje, za katere je bila ustanovljena, ali dejstvo, da razrešitev ni posledica neizpolnjevanja delovnih obveznosti, ki jih je imel delavec kot začasni vodja oddelka;
    - (ii) dejstvo, da so bili delavci, ki so bili razrešeni z odgovornih delovnih mest, še naprej zaposleni pri tej pravni osebi; ali
    - iii) dejstvo, da so bilečasne odgovorne naloge s tem sklepom pristojnega organa o razrešitvi zaposlenih z odgovornih delovnih mest dodeljene drugim osebam?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 25 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 2(a) Direktive 2002/14 razlagati tako, da se ta določba nanaša na pravno osebo zasebnega prava, ki deluje kot oseba javnega prava in opravlja dejavnosti, ki spadajo med prerogative javne oblasti, hkrati pa za plačilo opravlja storitve, ki so konkurenčne storitvam, ki jih opravljajo tržni subjekti.
- 26 V zvezi s tem je treba poudariti, da je pojem „podjetje“ v členu 2(a) Direktive 2002/14 opredeljen tako, da zajema katero koli javno ali zasebno podjetje, ki opravlja gospodarsko dejavnost, ne glede na to, ali posluje, da bi pridobivalo dobiček ali ne.

- 27 Opozoriti je treba tudi, da je Sodišče v okviru konkurenčnega prava pojem „podjetje“ opredelilo tako, da zajema vse subjekte, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, ne glede na njihov pravni status in način financiranja (glej v tem smislu sodbo z dne 11. novembra 2021, Manpower Lit, C-948/19, EU:C:2021:906, točka 36 in navedena sodna praksa).
- 28 V zvezi s pojmom „gospodarska dejavnost“, ki v Direktivi 2002/14 ni opredeljen, je treba opozoriti, da je Sodišče večkrat razsodilo, da ta pojem, ki se pojavi v različnih direktivah o pravicah delavcev, zajema vsako dejavnost ponujanja blaga ali storitev na nekem trgu (glej med drugim sodbi z dne 20. julija 2017, Píscarreta Ricardo, C-416/16, EU:C:2017:574, točka 34 in navedena sodna praksa, in z dne 11. novembra 2021, Manpower Lit, C-948/19, EU:C:2021:906, točki 36 in 37 ter navedena sodna praksa).
- 29 Za dejavnosti, ki spadajo na področje izvajanja prerogativ javne oblasti, je že v osnovi izključeno, da se opredelijo kot gospodarske dejavnosti. Kot gospodarske dejavnosti pa so bile opredeljene storitve, ki se – ne da bi spadale na področje izvajanja prerogativ javne oblasti – zagotavljajo v javnem interesu, niso pridobitne in konkurirajo storitvam, ki jih ponujajo subjekti, ki poslujejo, da bi pridobivali dobiček. Dejstvo, da so take storitve manj konkurenčne od primerljivih storitev, ki jih zagotavljajo subjekti s pridobitnim namenom, ne more preprečiti, da bi se zadevne dejavnosti šttele za gospodarske dejavnosti (sodba z dne 11. novembra 2021, Manpower Lit, C-948/19, EU:C:2021:906, točka 39 in navedena sodna praksa).
- 30 Ob upoštevanju namena Direktive 2002/14 in zlasti njenega člena 2(a) je treba šteti, da je mogoče razlago pojma „gospodarska dejavnost“, ki izhaja iz točk 27 in 29 te sodbe, prenesti na Direktivo 2002/14.
- 31 Zato je treba za odgovor na vprašanje, ali se člen 2(a) Direktive 2002/14 nanaša na subjekt, kot je Eoppep, še ugotoviti, ali subjekt, kot je ta organ, opravlja dejavnost ponujanja blaga ali storitev na danem trgu.
- 32 V obravnavanem primeru je treba navesti, da v skladu z odstavkom 2 člena 14 zakona 4115/2013 cilji Eoppep niso le certificiranje izobraževalnih ustanov ali priznavanje enakovrednosti diplom – dejavnosti, ki po mnenju predložitvenega sodišča spadajo v izvajanje prerogativ javne oblasti – ampak tudi, kot je razvidno iz točk (i), (j), (l) in (m) tega odstavka, zagotavljanje znanstvene in tehnične podpore pristojnim organom ministrstva za izobraževanje, verske zadeve, kulturo in šport ter ministrstva za delo, socialno varnost in skrbstvo v okviru načrtovanja in izvajanja nacionalne politike poklicnega svetovanja, razvoj komunikacije in usklajevanje ukrepov med javnimi in zasebnimi akterji, ki zagotavljajo storitve „poklicnega svetovanja“ s stalnim obveščanjem in izmenjavo informacij, opravljanje vseh vrst in oblik storitev poklicnega usmerjanja za pristojne organe teh ministrstev, središča in organe poklicnega izobraževanja in usposabljanja, podjetja ter organizacije delodajalcev in delavcev ter izobraževanje, usposabljanje in nadaljnje usposabljanje vodstvenih delavcev sektorja „poklicno svetovanje“ v sodelovanju in/ali dopolnilno z obstoječimi organi v teh ministrstvih.
- 33 Vendar je treba po eni strani ugotoviti, da zadnjenavedene dejavnosti *a priori* ne spadajo v izvajanje prerogativ javne oblasti. Čeprav ni izključeno, da obstajajo trgi, na katerih delujejo komercialna podjetja, ki konkurirajo Eoppep in ki imajo pridobitni namen, mora predložitveno sodišče preveriti, ali je dejansko tako.

- 34 Po drugi strani se dejavnosti Eoppep ne financirajo le z dajatvami in plačanimi stroški nadzora, določenimi v členu 20 zakona 4115/2013, ampak tudi z dohodki in prihodki, kot so ti iz člena 23 tega zakona, natančneje s prihodki iz opravljanja dejavnosti in izvajanja storitev, katere mu je bodisi zaupalo ministrstvo za izobraževanje, verske zadeve, kulturo in šport, bodisi se opravljajo za račun tretjih oseb, kot so organi javne uprave, nacionalni in mednarodni organi, pravne osebe javnega ali zasebnega prava in fizične osebe, pri čemer se taka dela izvajajo na podlagi odločitve upravnega odbora organa.
- 35 V skladu s podatki iz predložitvene odločbe, ki jih mora preveriti predložitveno sodišče, se ti prihodki štejejo za plačilo za dejavnosti Eoppep, ker pomenijo ekonomsko protivrednost za storitve, ki jih ta opravi, to je protivrednost, o kateri se običajno dogovorita ponudnik in prejemnik storitve (glej v tem smislu sodbo z dne 11. novembra 2021, Manpower Lit, C-948/19, EU:C:2021:906, točka 45 in navedena sodna praksa).
- 36 Glede na te elemente in s pridržkom, da jih mora predložitveno sodišče preveriti, je treba ugotoviti, da Eoppep delno opravlja dejavnost ponujanja storitev na danem trgu in da torej spada pod pojem „podjetje“ v smislu člena 2(a) Direktive 2002/14.
- 37 Glede na zgornje ugotovitve je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 2(a) Direktive 2002/14 razlagati tako, da se ta določba lahko nanaša na pravno osebo zasebnega prava, ki deluje kot oseba javnega prava in opravlja dejavnosti, ki spadajo med prerogative javne oblasti, če poleg tega za plačilo opravlja storitve, ki so konkurenčne storitvam, ki jih opravljajo tržni subjekti.

Drugo vprašanje

- 38 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 4(2)(b) Direktive 2002/14 razlagati tako, da v njem določena obveznost obveščanja in posvetovanja velja v primeru spremembe delovnega mesta majhnega števila delavcev, začasno imenovanih na odgovorna delovna mesta, če ta sprememba ne more vplivati na položaj, strukturo in verjeten razvoj zaposlovanja v zadevnem podjetju ali ogroziti zaposlovanja na splošno.
- 39 V zvezi s tem je treba opozoriti, da v skladu s členom 4(2)(b) Direktive 2002/14 pravica do obveščanja in posvetovanja v smislu te direktive zajema „obveščanje in posvetovanje o položaju, strukturi in verjetnem razvoju zaposlovanja v podjetju ali obratu in o kakršnih koli predvidenih vnaprejšnjih ukrepih, zlasti kadar je zaposlovanje ogroženo“.
- 40 Ugotoviti pa je treba, da se besedilo te določbe s splošnim sklicevanjem na „zaposlovanje“ ne nanaša na individualna delovna razmerja, še toliko manj, če ni ukinitve delovnih mest.
- 41 Razlago, da se člen 4(2)(b) Direktive 2002/14 nanaša na položaj, strukturo in razvoj zaposlovanja na splošno v podjetju ali obratu, in ne na položaj nekaterih individualnih delovnih razmerij v podjetju ali obratu, potrjuje uvodna izjava 8 te direktive. V tej uvodni izjavi je namreč navedeno, da želi zakonodajalec Unije med drugim spodbujati in krepiti „obveščanje in posvetovanje o stanju in verjetnem razvoju zaposlovanja v podjetju ter, kadar po ocenah delodajalca obstaja možnost, da je ogrožena zaposlitev v podjetju, o možnih vnaprejšnjih ukrepih, ki so predvideni, zlasti v zvezi z usposabljanjem ter razvojem večšin delavcev, s katerimi bi popravili negativen razvoj in njegove posledice ter izboljšali zaposljivost in prilagodljivost delavcev, na katere bi tak negativen razvoj verjetno vplival“.

- 42 Ob upoštevanju teh elementov je treba ugotoviti, da je namen Direktive 2002/14 vzpostavitev obveščanja in posvetovanja z delavci, kadar je zaposlovanje v podjetju ali obratu ogroženo na splošno, da bi se izravnali škodljivi učinki negativnega razvoja zaposlitvenega položaja v tem podjetju ali obratu za delavce, ki bi lahko bili prizadeti.
- 43 V obravnavanem primeru je iz opisa dejanskega stanja v predlogu za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da ni bilo tveganja ali grožnje za zaposlovanje znotraj Eoppep in da je bilo le zelo omejeno število oseb, in sicer 3 od 80 zaposlenih, razrešenih z delovnih mest, ki so jih zasedala začasno. Poleg tega te osebe niso izgubile zaposlitve in so ostale zaposlene na istem oddelku Eoppep. Poleg tega je očitno, da pred predložitvenim sodiščem ni bilo niti zatrjevano, da sta razrešitev in zamenjava teh oseb vplivali ali bi lahko vplivali na položaj, strukturo in verjeten razvoj zaposlovanja kot takega v okviru Eoppep ali na splošno ogrozili zaposlovanje v njem.
- 44 Ker v predlogu za sprejetje predhodne odločbe ni navedeno, da sta razrešitev in zamenjava majhnega števila oseb, ki so bile na odgovorna delovna mesta imenovane začasno, v obravnavanem primeru vplivali ali bi lahko vplivali na položaj, strukturo in verjeten razvoj zaposlitve v Eoppep ali ogrozili zaposlovanje na splošno, člena 4(2)(b) Direktive 2002/14 za tak položaj ni mogoče uporabiti.
- 45 Glede na zgoraj navedeno je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 4(2)(b) Direktive 2002/14 razlagati tako, da v njem določena obveznost obveščanja in posvetovanja ne velja v primeru spremembe delovnega mesta majhnega števila delavcev, ki so bili začasno imenovani na odgovorna delovna mesta, če ta sprememba ne more vplivati na položaj, strukturo in verjeten razvoj zaposlovanja v zadevnem podjetju ali ogroziti zaposlovanja na splošno.

Stroški

- 46 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (sedmi senat) razsodilo:

- 1. Člen 2(a) Direktive 2002/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2002 o določitvi splošnega okvira za obveščanje in posvetovanje z delavci v Evropski skupnosti**

je treba razlagati tako, da

se ta določba lahko nanaša na pravno osebo zasebnega prava, ki deluje kot oseba javnega prava in opravlja dejavnosti, ki spadajo med prerogative javne oblasti, če poleg tega za plačilo opravlja storitve, ki so konkurenčne storitvam, ki jih opravljajo tržni subjekti.

- 2. Člen 4(2)(b) Direktive 2002/14**

je treba razlagati tako, da

v njem določena obveznost obveščanja in posvetovanja ne velja v primeru spremembe delovnega mesta majhnega števila delavcev, ki so bili začasno imenovani na odgovorna

delovna mesta, če ta sprememba ne more vplivati na položaj, strukturo in verjeten razvoj zaposlovanja v zadevnem podjetju ali ogroziti zaposlovanja na splošno.

Podpisi